

Az európai biztosítási intézkedés helye a magyar polgári eljárásjogban – Az ideiglenes számlazárolási végzés első hazai tapasztalatai

SURI NOÉMI*

1. Bevezetés

Az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés eljárásának létrehozásáról szóló 655/2014/EU Európai Parlamenti és Tanácsi rendelet¹ 2017. január 18-tól alkalmazandó az Európai Unió tagállamaiban, így Magyarországon is. A tanulmány célja az elmúlt nyolc év jogalkalmazási gyakorlatának figyelembevételével az európai számlazárolási rendelet alkalmazását előmozdító hazai szabályok bemutatása. E cél megvalósítása érdekében az írás először számba veszi az európai biztosítási intézkedés elrendelésének feltételeit, mely feltételek vizsgálata során az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzésre irányadó európai és hazai szabályokat a nemperes eljárások (bírószámai végrehajtáshoz kötődő) rendszerébe helyezve veszi górcső alá. Ezt követően pedig a hazai ítélkezési gyakorlatban felmerült jogalkalmazási kérdések feltárását végzi el.

Egyetemi docens, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Jog-és Államtudományi Kar; vezető kutató, Mádl Ferenc Összehasonlító Jogi Intézet, Magánjogi Kutatási Főosztály.

DOI: 10.47079/2025.wzsna.vegrehajtás.1_8

1 AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 655/2014/EU RENDELETE (2014. május 15.) polgári és kereskedelmi ügyekben a tagállamközi követelésbehajtás megkönnyítése érdekében az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés eljárásának létrehozásáról. Az Európai Unió Hivatalos Lapja L 189/59, 2014.6.27.

2. Az európai biztosítási intézkedés kibocsátásának feltételei

Az európai számlazárolási rendelet által megteremtett *sui generis* jogintézmény, az európai biztosítási intézkedés célja annak megakadályozása, hogy az adós javára nyilvántartott bankszámlán fellelhető pénzeszközök, átutalás vagy készpénz-felvét útján történő banki tranzakciók a hitelező követelésének későbbi érvényesítését megakadályozzák vagy késleltessék. A számlazárolási rendelet tárgyi hatálya a tagállamközi polgári és kereskedelmi ügyekben érvényesített pénzkövetelésekre terjed ki, értékhatárra tekintet nélkül. Megállapítható, hogy az európai számlazárolási végzés egy alternatív biztosítási eszköz a hitelezők számára a tagállami biztosítási intézkedések mellett.

Az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés olyan tagállamközi (vagyis valamely határon átnyúló elemet tartalmazó) pénzkövetelések biztosítására bocsátható ki, amely vagy már esedékessé vált, vagy még nem vált esedékessé, de már bekövetkezett ügyletből, illetve eseményből származik és összege meghatározható.² A számlazárolási rendelet alapján a bíróság a „meglepetéshatás” elérése céljából nem hallgathatja meg az adóst,³ az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés kibocsátására a hitelező egyoldalú kérelmére, – bírósági végrehajtás során – nemperes eljárás keretében kerül sor.⁴

A számlazárolási rendelet 7. cikkéből levezethetően hitelező két esetben jogosult az eljárás megindítására: a) azt megelőzően, hogy az ügy érdemében eljárást kezdeményez valamely tagállamban az adóssal szemben, vagy ezen eljárás bármely szakaszában a határozat meghozataláig, illetve a perbeli egyezség jóváhagyásáig vagy megkötéséig; vagy b) azt követően, hogy valamely tagállamban olyan bírósági határozathoz vagy közokirathoz,

2 SCHWEIGHARDT Zsanett: *Tagállamközi követelésbehajtás – ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés (EAPO – European Account Preservation Order)*. In: Európai Jog, 18. évf. 3. sz. (2018) 1-6. o., 2.

3 Lásd számlazárolási rendelet 11. cikkét.

4 „Az ex parte jelleg kiterjed a számlazárolási kérelmet elutasító végzés elleni jogorvoslati eljárásokra is, tehát a fellebbezés elbírálása során sem lehet az adóst meghallgatni, vagy részére iratokat kézbesíteni.” MUZSALYI Róbert: Az Európai Parlament és a Tanács 2014. május 15-i 655/2014/EU rendeletének magyarázata. In: GELENCSÉR Dániel – UDVARY Sándor (szerk.): *A bírósági végrehajtásról szóló törvény és a kapcsolódó jogszabályok kommentárja*, HVG-ORAC, 2021. 2961.

illetve olyan perbeli egyezsége jutott, amelynek értelmében az adós köteles megfizetni a hitelező követelését. Vagyis rögzíthető, hogy az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés kibocsátásának nem feltétele egy előzetesen végrehajtható határozat vagy egyéb végrehajtható okirat.

Úgy vélem, hogy a hitelezővédelem és az adósvédelem közötti méltányos egyensúlyt hivatottak biztosítani a rendelet 10., 12. és 13. cikkei. Ha a hitelező a számlazárolási végzés iránti kérelmet az ügy érdemére vonatkozó eljárás kezdeményezése előtt terjesztette elő, akkor a kérelem előterjesztését követő 30 napon belül vagy a végzés kibocsátását követő 14 napon belül kezdeményeznie kell az ügy érdemére vonatkozó eljárást, melynek tényét igazolnia kell a számlazárolási végzést kibocsátó bíróságnál (10. cikk). Másodszorban, ha a hitelező még nem jutott bírósági határozathoz vagy közokirathoz, illetve perbeli egyezsége, a bíróságnak a számlazárolási végzés kibocsátása előtt biztosíték nyújtására kell köteleznie a hitelezőt, olyan összegben, amellyel biztosítható a visszaélés megelőzése és az adós számlazárolási végzés miatt esetlegesen elszenvedett kárának a megtérítése (12. cikk). Harmadrészt a hitelező felelőssége körében deklarálásra került, hogy köteles megtéríteni az adós mindazon kárát, amelyet a számlazárolási végzés a hitelezőnek felróható okok miatt okozott. A bizonyítási teher e körben az adóst terheli (13. cikk).

Ezen túlmenően ahogyan arra Mészáros Pál Emil is rámutat, a rendeletnek nem az a célja, hogy az adós teljesítését ellehetetlenítse. Ezért a szabályozás módot ad arra is, hogy az adós megfelelő alternatív biztosíték nyújtása esetén kérhesse a zárolt pénzeszközök felszabadítását. A megfelelő alternatív biztosíték fogalmának értelmezésére a végzést kibocsátó bíróság tagállamának joga lesz az irányadó.⁵

3. A számlazárolási rendelet alkalmazását elősegítő hazai rendelkezések

A magyar jogalkotó a számlazárolási rendelet alkalmazását elősegítő technikai jellegű rendelkezéseket a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (továbbiakban: „Vht.”) szabályai közé illesztette. A Vht-

5 Mészáros Pál Emil: *Ideiglenes intézkedések az európai polgári eljárásjogban és a „nem tagállami” ideiglenes számlazárolást elrendelő végzés.* Európai Jog, 2018/3. 13. p.

ben mindössze néhány rendelkezés utal az európai biztosítási intézkedés igénybevételének lehetőségére. A Vht. 187. § (5) bekezdése a biztosítási intézkedésekre irányadó szabályok között általános jelleggel deklarálja, hogy biztosítási intézkedésként ideiglenes számlazárolás rendelhető el, ezáltal elhelyezve az európai biztosítási intézkedést a biztosítási végrehajtás körébe tartozó intézkedések között, mint a pénzköveteléseket biztosító intézkedések egyik lehetséges fajtája. Míg a jogalkotó nevesítetten jogszabályba ágyazva elhelyezi az ideiglenes számlazárolást a biztosítási jellegű végrehajtási cselekmények között, addig az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés mint jogintézmény rendszertani elhelyezése elmaradt vagy másképpen megfogalmazva hiányzik. Álláspontom szerint az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés tág nézőpontból vizsgálva mindenképpen végrehajtás alapjául szolgáló okirat, mivel a végrehajtást lefolytató szervhez címzett felhívás meghatározott végrehajtási cselekmény foganatosítására. Ugyanakkor jelentős különbség van a magyar biztosítási intézkedés és az európai biztosítási intézkedés elrendelésének feltételei között. Míg a magyar biztosítási intézkedés elrendelésének feltétele egyrészt az, hogy a követelés teljesítése érdekében a végrehajtható okiratot még nem lehet kiállítani, másodsorban pedig a végrehajtás kérőnek valószínűsíteni kell, hogy a követelés későbbi kielégítése veszélyben van.⁶ Ezzel szemben a számlazárolási rendelet (14) Preambulum bekezdése az európai biztosítási intézkedés elrendelésének feltételeként a hitelező számára annak bizonyítását írja elő, hogy követelésének érvényesítése sürgős jogi védelmet igényel.

Továbbá a rendelet alkalmazását előmozdító hazai rendelkezések között még utalni kell a végzés kibocsátásához kapcsolódóan, illetve tartalmára vonatkozóan a Vht. 187. § (7) bekezdésére, mely a rendelet által előírányozott formanyomtatvány-rendszer alkalmazását hívja fel.⁷ E körben a jogszabály egyéb rendelkezéseket nem tartalmaz.

6 KENGyel Miklós: Biztosítási intézkedések. In. KENGyel Miklós: *Magyar polgári eljárásjog*. Budapest, Osiris Kiadó, 2008. 656. p.

7 A számlazárolási rendelet – hasonlóan valamennyi uniós nemperes eljárás keretében biztosított igényérvényesítési eszközközhöz – formanyomtatvány alapokon nyugvó írásbeli eljárást szabályoz, melyben mind a kérelem, mind a végzés tartalma taxatívén meghatározott.

A rendelet 50. cikkéből eredő kötelezettséggént a rendelet 14. cikke szerinti számlainformációk beszerzésére köteles tagállami információs hatóságként a Vht. 7.§ (6) bekezdése a Magyar Bírósági Végrehajtói Kart (a továbbiakban: Kar) jelöli meg. A Vht. 7. § (5) bekezdése alapján a bíróság és a végrehajtó szükség esetén a végrehajtási eljárás során megkeresi az adóhatóságot a hozzá bejelentett pénzforgalmi számlaszámok közlése végett, továbbá a pénzforgalmi szolgáltatókat az adós náluk kezelt pénzösszegeinek végrehajtás alá vonásához szükséges adatok (a számlaszám) közlése végett. A felkeresett szervek és hatóságok nyolc napon belül kötelesek a Magyar Bírósági Végrehajtó Kar (MBVK) megkeresésének eleget tenni és a kért adatokat kiszolgáltatni [Vht. 47. § (3)]. A rendelet 50. cikkének alkalmazásához kapcsolódóan utalni kell a Kar további feladataira a végrehajtáshoz kapcsolódó okiratok nyilvántartásában, illetve kézbesítésében: Magyar Bírósági Végrehajtói Kar működteti a végrehajtási eljárások elektronikus ügyviteli és a végrehajtási iratok elektronikus kézbesítési rendszerét is.⁸

A rendelet alkalmazását elősegítő hazai szabályok körében végül ki kell emelni a számlazárolást érintő – álláspontom szerint – végrehajtási sorrendre vonatkozó speciális rendelkezéseket.⁹ A 655/2014/EU rendelet 24. cikk (7) bekezdése egy speciális végrehajtási sorrendet irányoz elő az adós ugyanannál a banknál vezetett több számlájára. Ez a végrehajtási sorrend nem áll teljes összhangban a magyar Vht. pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt összegre foganatosított végrehajtás szabályaival, ezért a 655/2014/EU rendelet alkalmazása során a Vht. a 79/B. § (5) bekezdése a rendelet 24. cikk (7) bekezdésének elsőbbségét deklarálva a rendelet szabályainak alkalmazását hívja fel.¹⁰

8 Ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés. https://e-justice.europa.eu/topics/taking-legal-action/european-judicial-atlas-civil-matters/european-account-preservation-order/hu_hu [letöltve: 2025.05.31.]

9 A számlazárolási rendelet 24. cikk (7) bekezdése e sorrendet prioritási sorrendként nevesítette. A bírósági végrehajtás magyar dogmatikai rendszeréhez kapcsolódóan e sorrendet a szerző – a biztosítási típusú végrehajtás terminológiai rendszerére tekintettel – végrehajtási sorrendként határozza meg.

10 Míg a Számlazárolási rendelet 24. cikk (7) bekezdése alapján az adós egyazon banknál vezetett több számlájára történő végrehajtás során elsődlegesen i.) kizárólag az adós nevében lévő takarékszámokra, majd ezt követően ii.) a kizárólag az adós nevében lévő folyószámokra, iii.) továbbá mással közös takarékszámokra, végül iv.) mással közös folyószámokra kell foganatosítani, addig a Vht. 79/A. és 79/B. §-i együttes olvasata szerint elsődlegesen fizetési számlán kezelt összegre, majd további fizetésszámla-szerződésre, illetve (ezt követően) betétszerződésre vagy takarékbetét-szerződés alapján kezelt összegre foganatosítható.

Az európai számlazárolási végzés kibocsátásához és végrehajtásához kapcsolódó díjak és költségek megállapítását a rendelet a tagállami jog hatálya alá rendelte. Annak érdekében, hogy valódi alternatívája lehessen a tagállami biztosítási intézkedéseknek, a rendelet 42. cikke rögzíti, hogy a számlazárolási végzés beszerzésére vonatkozó eljárás illetéke nem lehet magasabb, mint az egyenértékű tagállami végzés beszerzésének az illetéke. E szabály a jogorvoslati eljárásokra nézve is irányadónak tekintendő. Magyarországon az eljárás illetéke, illetve díja attól függően alakul, hogy a számlazárolási végzést közjegyző vagy bíróság bocsátja ki. A fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény 55. § (1) bekezdése szerint a biztosítási intézkedés elrendelése iránti kérelem előterjesztéséért a Magyar Országos Közjegyzői Kamara részére díjat kell fizetni, amelynek mértéke a díjalap 1%-a, de legalább 5000 Ft, legfeljebb 30 000 Ft. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: „Illetéktv.”) 42. § (1) bekezdés d) pontja alapján a bíróság által elrendelt végrehajtási eljárásban az illeték mértéke 1% (de legalább 5000 Ft, legfeljebb 350 000 Ft), ha pedig a végrehajtás foganatosítása a törvényszéki végrehajtó feladatkörébe tartozik, úgy 3% (de legalább 8000 Ft, legfeljebb 15 000 Ft).¹¹ A Vht. 47. § (3) bekezdéséből levezethetően a pénzügyi szolgáltató intézetek (hitelintézetek, bankok) nem kérhetik illeték vagy díj fizetését a végzések teljesítéséért vagy a számlainformációk biztosításáért.

4. Az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés első hazai tapasztalatai

A Magyarországon elrendelt európai biztosítási intézkedések, illetve kibocsátott ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés számára vonatkozó statisztikai adat nem áll rendelkezésre, így a jogintézmény első hazai tapasztalatai körében a bírói joggyakorlatban felmerült értelmezési

11 A European Justice oldalán valamennyi tagállamra nézve hozzáférhetők a számlazárolási végzés kibocsátására irányadó eljárási díjak és illetékek. https://e-justice.europa.eu/content_european_account_preservation_order-379-de-hu.do?member=1 [letöltve: 2025.05.31.]

kérdések, esetleges nehézségek feltárására, illetve bemutatására szorítkozhatunk.¹²

A Fővárosi Ítéltábla 20.Gpkf.43.621/2019/2. számú határozatában kifejtett jogértelmezése két jogkérdés tekintetében is figyelemre méltó. Hivatkozott ügyben az ítéltábla egyrészt az európai számlazárolási rendelet szabályrendszere által biztosítani kívánt hitelezővédelem és adósvédelem közötti méltányos egyensúly megtalálásához határozott meg értékelhető sarokpontokat, másodsorban deklarálta, egyben elhatárolta az európai biztosítási intézkedés és a magyar biztosítási intézkedés elrendelésének feltételrendszerét.

Az ügy tényállása az alábbiakban foglalható össze: A hitelező a párizsi lakóhelyű adós Franciaországban a Banque D. nevű banknál vezetett bankszámlájának a zárolása iránt ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés kibocsátását kérte 2019. március 20-án előterjesztett kérelmében. Állította, hogy a hitelező korábbi ügyvezetője, az adós 2016. május és szeptembere között a hitelező számlájáról Franciaországból indított utalásaival 2.844.799 USD kárt okozott neki. Az adós az általa a hitelező magyarországi bankszámláiról végzett, a hitelezői társaság érdekével ellentétes, túlnyomórészt igazolatlan és ellenérték nélkül végzett átutalásokkal, továbbá az áru-gazdálkodással szorosan összefüggő cselekményekkel, így az áruk eltulajdonításával, eltüntetésével kárt okozott a társaságnak. A hitelező az elsőfokú bíróságon előterjesztett keresetében 2.844.799 USD kártérítés és késedelmi kamata, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az adóst mint alperest. A per még folyamatban van.

Az elsőfokú bíróság a hitelező adóssal szembeni ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés kibocsátása iránti kérelmét elutasította. Az elsőfokú bíróság eljárása során vizsgálta a hitelező által csatolt okirati bizonyítékokat. E körben megállapította, hogy a hitelező ismeretlen tettes elleni feljelentése alapján az ügyészség 2019. február 27. napján hozott határozatot, amelyben rögzítésre került, hogy – a francia hatóságok megkeresésére

12 A szerző a tanulmány készítése során statisztikai adatok megismerése érdekében megke-reste mind a Magyar Bírósági Végrehajtói Kart, mind az Országos Bírósági Hivatalt. Mindkét szervtől azt a hivatalos tájékoztatást kapta, hogy sem az MBVK, sem az OBH nem gyűjt adatokat, illetve vezet statisztikákat a kibocsátott ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzések számáról.

adott válasz szerint – a nyomozás lezárásra került, az adóst a francia hatóság a hitelezővel szemben elkövetett csalás vádjával gyanúsítottként hallgatta ki, a számláján 1,7 millió euró összeget zárolt a francia hatóság, és lefoglalásra került az adós tulajdonában lévő luxuskaróra és autó. Magyarországon az ügyészség határozata értelmében a büntetőeljárás folytatódik.

Az elsőfokú bíróság elutasító határozatát arra alapozta, hogy az adóssal szemben a Franciaországban és a Magyarországon folyó büntetőeljárás megfelelő biztosítékul szolgál a hitelező részére annak megelőzésére, ha pernyertessége esetén a hitelező követelésének az adóssal szembeni későbbi végrehajtása esetlegesen megghiúsul vagy számottevően nehezebbé válik, figyelemmel arra is, hogy a francia nyomozóhatóság az adós számláján 1,7 millió euró összeget zárolt. Emellett utalt arra is, hogy Magyarországon is folyamatban van a nyomozás az adóssal szemben.

A végzéssel szemben a hitelező fellebbezést terjesztett elő, amelyben elsődlegesen annak a kérelme szerinti megváltoztatását, másodlagosan 940.799 USA dollár összegre kérte az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés kibocsátását. Beadványában kifejtett álláspontja szerint sem a magyar, sem a francia büntetőeljárás, valamint a francia nyomozóhatóság által elrendelt zárolás nem szolgál megfelelő biztosítékul annak a valós kockázatnak a megelőzésére, hogy a hitelező követelésének az adóssal szembeni végrehajtása esetlegesen megghiúsuljon vagy számottevően nehezebbé váljon. Többek között rámutatott arra a tényre is, hogy a magyarországi büntetőeljárásban nem került sor zár alá vétel vagy lefoglalás elrendelésére, vagy bármely más olyan büntető kényszerintézkedés alkalmazására, amely a hitelező adóssal szembeni követelését polgári perben történő pernyertessége esetére biztosíthatná. A Franciaországban folyó büntetőeljárás ténye és a francia nyomozó hatóság által elrendelt zárolás azért sem tekinthető megfelelő biztosítéknak, mert az az eljárás és a magyarországi polgári peres eljárás tárgya egymástól független, más tényálláson alapul. A magyar polgári eljárásnak a tárgya kizárólag az adós áruüzemeltetéssel szorosan összefüggő jogellenes magatartásával okozott kár.

A hitelező az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés kibocsátására vonatkozó indítványában kiemelte, hogy a francia nyomozó hatóság által 1,7 millió euró összegben elrendelt zárolás nem meríti ki a hitelező

teljes tőke és kamatkövetelését, erre tekintettel a kettő különbözete, vagyis 940.799 USA dollár vonatkozásában kérte az intézkedés elrendelését.

A számlazárolási rendelet (14) Preambuluma szerint: „a számlazárolási végzés kibocsátási feltételeinek megfelelő egyensúlyt kell teremteniük a hitelezőnek a végzés beszerzéséhez fűződő érdeke és az adós azon érdeke között, hogy ne kerüljön sor visszaélésre a végzéssel kapcsolatban. Következésképpen, amennyiben a hitelező a határozathozatalt megelőzően kérelmezi a számlazárolási végzés kibocsátását, a kérelemmel megkeresett bíróságnál olyan bizonyítékot kell előterjeszteni, melynek alapján az megbizonyosodhat arról, hogy a hitelezőnek jók az esélyei arra, hogy a bíróság érdemben helyt fog adni az adóssal szembeni követelésének. Továbbá, a hitelező minden helyzetben – beleértve azt is, amikor már bírósági határozattal rendelkezik – köteles kell legyen bizonyítania a bíróság előtt, hogy követelésének érvényesítése sürgős jogi védelmet igényel, és a számlazárolási végzés nélkül a már meglévő vagy jövőbeli bírósági határozat végrehajtása megghiúsulhat vagy számottevően nehezebb lehet, mivel fennáll annak a valós kockázata, hogy mire a hitelező végre tudná hajtani a meglévő vagy jövőbeli bírósági határozatot, addigra az adós esetlegesen kimenti, elrejt vagy megsemmisíti vagyoni eszközeit vagy érték alatt szokatlan mértékben vagy szokatlan módon értékesíti azokat.”

Ennek megfelelően a hitelezőnek azt kellett bizonyítania, hogy követelésének érvényesítése sürgős jogvédelmet igényel, továbbá, hogy a speciális intézkedés (zárolás elrendelése) nélkül a jövőben a bírósági végrehajtás megghiúsulhat vagy számottevően nehezebb, fennáll a valós kockázata annak, hogy az adós esetleg a vagyonát kimenti, elrejt, megsemmisíti.

A bíróság határozatában arra mutatott rá, hogy a számlazárolási rendeletbe foglalt zárolás tartalma szerint olyan speciális biztosítási intézkedés, amely a magyar jogban alkalmazott (Vht.) biztosítási intézkedéssel részben szinonim, mivel attól több ponton eltér. Az EU rendelet a feltételek bizonyítását és együttes meglétét kívánja meg, ezért nem elegendő a feltételek fennállásának a valószínűsítése.

Megállapítható, hogy az európai biztosítási intézkedés elrendelésének feltételei jelentősen eltérnek a magyar biztosítási intézkedés elrendelésének feltételeitől. A számlazárolási rendelet alapján a hitelezőnek a bíróság előtt

hitelt érdemlően bizonyítani kell, hogy sürgősen szükség van számlazárolási végzés formájában biztosítási intézkedés meghozatalára, mert fennáll annak a valós kockázata, hogy ilyen intézkedés hiányában a hitelező követelésének az adóssal szembeni későbbi végrehajtása megghiúsul vagy számottevően nehezebb lesz. A (2) bekezdés szerint: „ha a hitelező még egyik tagállamban sem jutott olyan bírósági határozathoz vagy közokirathoz, illetve olyan perbeli egyezsége, amely kötelezi az adóst a hitelező követelésének megfizetésére, akkor a hitelezőnek hitelt érdemlően bizonyítani kell a bíróság előtt azt is, hogy jók az esélyei arra, hogy az adóssal szembeni követelésének érdeméről számára kedvező döntés születessen.” Ezzel szemben Magyarországon a Vht. 185. §-ba foglalt feltételként a végrehajtást kérőnek elegendő valószínűsítienie, hogy a követelés későbbi kielégítése veszélyben van.

A fellebbezés tárgyában eljáró Fővárosi Ítélőtábla az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. Határozata indokolásában arra mutatott rá, hogy az adott ügyben a hitelező az adóssal szemben Franciaországban és Magyarországon büntetőeljárást kezdeményezett, míg az elsőfokú bíróságon polgári peres eljárásban kártérítési igényt terjesztett elő. A kártérítési követelésre vonatkozó hitelezői igény az eljárás jelen szakaszában még csupán tényelődásnak minősül, annak megalapozottsága a polgári perben kerül elbírálásra. Ez a tényelődása hitelt érdemlően nem igazolja, hogy jók az esélyei arra, hogy az adóssal szembeni követelésének érdeméről számára kedvező döntés születet. Továbbá az ítélőtábla megállapítása szerint a franciaországi büntetőeljárás során tett intézkedés és az a tény, hogy Magyarországon büntetőeljárás van folyamatban, az ügy jelen szakaszában a rendelkezésre álló igazolások, bizonyítékok alapján kellő biztosítékot nyújt a hitelező részére.

Az európai számlazárolási rendelet hazai alkalmazása körében a hitelezővédelem és adósvédelem közötti méltányos egyensúly megtalálásához az ítélőtábla az alábbi értelmezést adta: „A végzés meglepetés jellege, az adós információs hiánya – tudniillik, hogy előzetes meghallgatás nélkül kerül sor a kibocsátása – az esetleges visszaélések elkerülése, megelőzése érdekében éppen az adós jogainak védelme indokolja azt, hogy a bíróságnak a rendelkezésre bocsátott bizonyítékok és információk alapján kell meggyőződnie arról, hogy a számla zárolása indokolt. A meggyőződés kialakulásához azon-

ban nem elegendő pusztán a kockázat, illetőleg a veszélyeztetés valószínűsítése, azt a hitelezőnek igazolnia is kell.”

Így határozatában a Fővárosi Ítéltábla arra mutatott rá, hogy a folyamatban levő polgári peres eljárás, illetve az ott előterjesztett és jelen eljárásban is csatolt bizonyítékok nem teljesítik az EU rendeletben előírt, a valószínűsítést meghaladó a bizonyítást megkívánó feltételt a polgári igényérvényesítés eredményességével összefüggésben.

5. Összegzés

A tanulmány az európai számlazárolási rendelet alkalmazását elősegítő hazai szabályozási környezetének összegző bemutatására vállalkozott. Áttekintette a Vht. kapcsolódó rendelkezéseit, valamint utalt az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés mint jogintézmény rendszertani elhelyezésének hiányára. E körben arra a következtetésre jutott, hogy jelentős különbség van a magyar és az európai biztosítási intézkedés elrendelésének feltételei között. Míg a magyar biztosítási intézkedés elrendelésének előfeltétele a kielégítés veszélyének a valószínűsítése, addig az európai számlazárolási rendelet a hitelezőtől annak bizonyítását követeli meg, hogy a követelésének érvényesítése sürgős jogi védelmet igényel.

A rendelet nyolcéves alkalmazásának összegző tapasztalatai körében megállapítható, hogy a *sui generis* biztosítási intézkedés elrendelése során a magyar bíróságok számára is az elsődleges kihívást a megfelelő egyensúly megtalálása jelenti hitelezőnek a végzés beszerzéséhez fűződő érdeke és az adós azon érdeke között, hogy ne kerüljön sor visszaélésre a végzéssel kapcsolatosan.

Irodalomjegyzék

- KENGyel Miklós: Biztosítási intézkedések. In: KENGyel Miklós: *Magyar polgári eljárásjog*, Budapest, Osiris Kiadó, 2008.
- MÉSZÁROS Péter Ernő: *Ideiglenes intézkedések az európai polgári eljárásjogban és a „nem tagállami” ideiglenes számlazárolást elrendelő végzés*, Európai Jog, 2018/3.

MUZSALYI Róbert: Az Európai Parlament és a Tanács 2014. május 15-i 655/2014/EU rendeletének magyarázata. In: GELENCSÉR Dániel – UDVARY Sándor (szerk.): *A bírósági végrehajtásról szóló törvény és a kapcsolódó jogszabályok kommentárja*, Budapest, HVG-ORAC, 2021.

SCHWEIGHARDT Zsuzsa: *Tagállamközi követelésbehajtás – ideiglenes számlázárolást elrendelő európai végzés (EAPO – European Account Preservation Order)*. In: *Európai Jog*, 18. évf., 3. sz., 2018.